

Банките ще могат да избират между стандартизиран подход (Standardised Approach) и вътрешни модели за оценка (Internal Models Approach - IMA), като се очаква те да започнат със стандартизирания подход. А когато натрупат достатъчна база данни, подобрят методологическия си капацитет и разполагат със съвременни процедури и способности за управление на риска, някои банки биха могли да приложат математически модели за оценка, базирани на (вътрешно изчислявани) стойности под риск (Value at Risk - VaR модели).

2. КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОПЕРАТИВЕН РИСК

Оперативният риск е другото голямо въведение на новото споразумение. Той е дефиниран като риск за директни или индиректни загуби, причинени от неадекватни или неуспешни вътрешнобанкови процеси, от хора и системи, по технически причини или от външни събития. Това определение включва правния риск, но изключва стратегическия и репутационния риск. Измерването и изчисляването на капиталовите изисквания за оперативен риск може да стане чрез три подхода.

При първия най-прост подход - подходът на базисния индикатор (Basic Indicator Approach) - банките формират капиталови отчисления за оперативен риск, без от тях да се изисква да разработват сложни информационни системи и да прилагат специални процедури за управление на този риск. Капиталовите изисквания за оперативен риск се изчисляват от осреднения за предходните три години доход на банката от лихви, провизии и нето резултат от финансови операции, умножени по фактора "алфа" = 15%.

Вторият подход е по-прецизен и е наречен стандартизиран подход (Standardised Approach). На доходите от отделните видове дейности в банките се присвояват различни стандартни тегла за оперативен риск (наречени бета-фактори). Осредненият за предходните три години доход на банката от всяка от тези банкови дейности се претегля (умножава) със съответния бета-фактор (табл. 1). Общият капитал, необходим за покриването на оперативния риск, представлява сума от регулативния капитал, определен за всяка банкова дейност.

Третият по-сложен подход е подходът за усъвършенствано измерване (Advanced Measurement Approach - АМА). Тук от решаващо значение е нивото на контролните системи за спазване на законността и вътрешните процедури. Този подход предполага банките да генерират своя база данни за оперативния риск и да прилагат най-съвременни стандарти за управление и контрол на риска. При този подход се използват вътрешни модели за оцен-